

اولین همایش ملی گردشگری، جغرافیا و محیط زیست پایدار

محل برگزاری دانشکده شهید مفتاح همدان

۳۰ آبان ۱۳۹۲

الزامات گردشگری در عصر جهانی شدن

دکتر مهدی سقایی^۱

استادیار گروه مدیریت جهانگردی، دانشگاه حکیم جرجانی

محبوبه یدالهی^۲

دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت جهانگردی دانشگاه حکیم جرجانی

سحرافشاری

دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت جهانگردی دانشگاه حکیم جرجانی

چکیده:

نیروی قدرتمند جهان را به سوی یک اشتراک همگرا سوق می دهد و آن نیروی فناوری است؛ این نیرو، ارتباطات، سفر، حمل و نقل را به خدمت گرفته است و مکان های پرت و دور افتاده و مردم فقیر را نسبت به جاذبه های نوگرا و تجدد مشتاق کرده است. گردشگری در عصر جهانی شدن، یکی از زمینه های اصلی جریان سرمایه در بین فضاهای جغرافیایی می باشد؛ که در جلوه هایی از جذب گردشگر و سرمایه گذاری در این زمینه تبلور می یابد. این در حالی است که سیطره نگرش مدرن در ساختار شکنی زمان های برگشت ناپذیر در عصر پسامدرن، به شکل گیری جهانی موزاییک وار منتهی گردید. در این جهان، اقتصاد زیباشناختی با تکیه بر سرمایه داری سازمان نیافته، پیرامون گردشگری، روبه ای معکوس از جریان سرمایه از مرکز به پیرامون را سبب شده است. از آنجا که گردشگری عامل مهمی در اقتصاد چند پارادایمی غیر متمرکز امروز جهان است، شناخت رقابت ها و چالش ها برای به دست آوردن منفعتی از گردشگری امری ضروری می باشد تا برای مبنای بتوان روند توسعه گردشگری را در نگرشی پساساختاری شکل داد. از این رو شناخت روند های اکسپرسیونیستی در زوایای از ثنوی لیبرالیسم که بر بنیان آن گردشگری در روندی از جهانی شدن گسترش می یابد و «ژئوپلیتیک گردشگری» را شکل می دهد ضروری است، این خود مباحثی بنیانی است که در این مقاله مورد بررسی قرار می گیرد و از آنجا که خوانش چگونگی توسعه گردشگری در هر منطقه و فضای متنی بدون همپیوندگی های مورد اشاره میسر نمی باشد، این

^۱ نویسنده مسئول: تلفن تماس Mehdi.saghaii@gmail.com

^۲ نویسنده عهدهار مکاتبات: تلفن تماس mahboube_yadollahi@yahoo.com

اولین همایش ملی گردشگری، جغرافیا و محیط زیست پایدار

محل برگزاری دانشکده شهید مفتاح همدان

۳۰ آبان ۱۳۹۲

ارزیان محیط زیست همدان

مقاله با بررسی بنیان های تئوریک و فلسفی گردشگری و جهانی شدن در پیرامون تأملاتی ژئو اکونومیکی و در راستای مباحثی که مطرح گردید ، سعی بر آن دارد که بسترهای تئوریک برای توسعه گردشگری در ایران فراهم آورد.

واژگان کلیدی: جهانی شدن، گردشگری، ایران، اقتصاد گردشگری، الزامات گردشگری

۱ - مقدمه

« قاعده نخست نوشتن ، داشتن چیزی برای گفتن است» (شوپنهاور)

نیروی قدرتمند جهان را به سوی یک اشتراک همگرا سوق می دهد و آن نیروی فناوری است، این نیرو، ارتباطات ، سفر، حمل و نقل را به خدمت گرفته است و مکان های پرت و دور افتاده و مردم فقیر را نسبت به جاذبه های نوگرا و تجدد مشتاق کرده است. تقریباً هرکس در هر کجا خواهان همه چیزهایی است که درباره ی آن ها شنیده ، دیده و یا به طریقی فناوری جدید آنرا تجربه کرده (لویت: ۱۹۸۳) و این به معنای شرکت هر فرد در عرصه جهانی به واسطه فعالیت هایی گردشگری می باشد و یکی از مسائلی که در سال های اخیر به خاطر منافع بی شمارش بسیار مورد توجه قرار گرفته، گردشگری است.

گردشگری در عصر پسامدرن و جهانی شدن ، یکی از زمینه های اصلی جریان سرمایه در بین فضاهای جغرافیایی می باشد ؛ که در جلوه هایی از جذب گردشگر و سرمایه گذاری در این زمینه تبلور می یابد. از این رو رویکرد به گردشگری به عنوان راهکاری برای جذب سرمایه، مابین مناطق جغرافیایی سبب آن شده تا صحنه ای رقابتی برای جذب گردشگر و سرمایه گذاری در این فعالیت اقتصادی در ابعادی از جهانی شدن شکل گیرد. این درحالی است که سیطره نگرش مدرن در ساختار شکنی زمان های برگشت ناپذیر در عصر پسامدرن ، به شکل گیری جهانی موزائیک وارمنتهی گردید . در این جهان اقتصاد زیباشناختی با تکیه بر سرمایه داری سازمان نیافته، پیرامون گردشگری ، رویه ای معکوس از جریان سرمایه از مرکز به پیرامون را سبب شده است .

توسعه گردشگری در کشورهای صنعتی، موجب تنوع درآمدها و کاهش ناهماهنگی در اقتصاد میگردد و در کشور های در حال توسعه، فرصتی برای صادرات ، تولید ارز و ایجاد اشتغال بشمار می آید (Hall:1994:457). علاوه بر این سود گردشگری صرفاً در بهره اقتصادی خلاصه نمی شود بلکه این بهره را از زوایایی همچون شناساندن فرهنگ داخلی به دیگر کشورها نیز